

Kako lepo se je delalo s Teboj, vedo tisti, ki so delali s Teboj. Bil si objektivni, sodo-življaj si sleherni dogodek v nas in z nami, delaven kot čebelica. Kakor si se briga nesebično za dvig gospodarstva in šolstva, tak boš ostal med nami odslej!

Tovariši, ljudstvo in mladina vedo, kaj so prešli od Tebe. Umreti si moral sicer v najlepši moški dobi, a dovršil si polno dobo življenja v svojem poklicu. Ohranili Te bo- mo trajno v hvalnem spominu. Počivaj v miru, dragi tovariš. — e.j.

Splošne vesti

— Preložitev glavne skupščine JUU. Da- tum 25. septembra za izredno skupščino JUU v Zagrebu je bil določen že ob razpustu re- dne glavne skupščine. Izvršni odbor je za- prosil za dopust delegatom, ki ga pa prosvet- no ministrstvo za sedaj ni odobrilo, toda spo- ročilo je, naj zaprosi izvršni odbor za dopust pozneje, ko bodo rešena sporna vprašanja v sreskih učiteljskih društvih sekcije Beograd. Uduženje je sicer že pred glavno skupščino v Zagrebu ukrenilo vse potrebno, da bi se v sreskih učiteljskih društvih v Beogradu pri normaliziranju razmer uporabljal predpisi pravil in določila stanovskih forumov. Ker pa sedaj niso odobreni dopusti, je prestavlje- na izredna glavna skupščina na 6. novembra 1938. v Zagrebu.

— V Sofiji imajo češkoslovaško šolo, v kateri je nameščena ljudska in meščanska šo- la. Te dni se je slavnostno začelo novo šolsko leto. Na slavnosti je govoril zbranim učencem

in staršem češkoslovaški poslanik Maxa o predsedniku Masaryku in o sedanjih situaciji v Češkoslovaški. — V šolo se je vpisalo letos 90 učencev, ki jih poučuje 10 (deset) učiteljev.

— Tovariši, tovarišice! Gasparijeve slike letnih časov so razrezane in v primernem okviru v okras vsakemu prostoru, bodisi pi- sarni, razredu ali stanovanju. Klikse se dobe po 5 din, oz. 10 din v vseh naših knjigarnah, ali pa direktno pri Učiteljskem domu v Ma- riboru, ki je založnik teh slik. Zamenjajte tuje slike, ki so dražje in večidel slabše, z domačimi, ki vam tako lepo prikazujejo živ- ljenje našega naroda. — Učiteljski dom, r. z. z o. z., v Mariboru.

— REVNA DRUŽINA PO UČITELJU, ki se radi boleznih in drugih nesreč v družini nahaja v obupnih razmerah, nujno prosi pod- pore. — Prispevke je poslati na upravo lista, pod značko »Podpora«.

Osebnostne zadeve

—i V VII. položajno skupino so napre- dovali: Amalija Beltram, otroška vrtnarica v Ljubljani, Dragotin Kotnik v Slivnici (Celje), Josip Plišč pri Sv. Vidu (Litija), Avgust Sen- vester v Račah, Ana Monopoli v Ljubljani, Jo- sip Kristelj pri Sv. Barbari, Marija Matko na Humu, Berta Špacapan v Ljubljani, Filip Ba- bič v Kalu (Krško), Klotilda Kovarčič v Ka- lobjem (Celje), Viljem Nanut v Loškem po-

toku, Josip Križman v Križevcih, Marija Ve- lušek pri Sv. Juriju, Olga Zeilhofer v Cve- nu, Valerija Vrisk v Bircni vasi, Josip Virnik v Veleševem in Stanislav Prinčič v Gede- rovcih.

—i Z odlokom prosvetnega ministra je imenovan Drago Vončina za sreskega šolske- ga nadzornika v Kočevju.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—i Leto 1935. so gospodje dobro videli, da so šle cene življenjskih potrebščin neko- liko navzdol, pa so segli po naših dokladah. Zato naj se tudi sedaj malo ozrejo po trgu, pa bodo videli, da so cene življenjskih po- trebščin že davno prekoračile višino onih, v letu 1930. Tudi bo treba malo pogledati, kako narod živi v posameznih pokrajinah, odnosno banovinah. Ni nobena tajnost več, da se živi v dunavski banovini za 100 % ceneje kakor v zetski ali primorski banovini, ter v savski za 100 % ceneje kakor v dravski banovini. Kdo ne zna ločiti industrijski »graben« Zidani most, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje od okolice Subotice, Novega Sada, Sombora itd. ter Li- ko od Srema. Pa vendar so tudi v teh pasiv- nih in revnih pokrajinah dobri in hrabri si- novi Jugoslavije. (»Glasnik železničara i bro- dara« št. 18.)

—i Številke govore drugače. Problem su- detskimi Nemci, ki je s priključitvijo Avstri- je k Nemčiji, stopil v vsej svoji ostrini pred evropsko politično javnost, je tudi osvetlil za pojme civiliziranega in kulturnega človeka kaj čuden način propagande. Vsi nemški in njim prijazni listi so v zadnjem mesecu ob- javljali o zatiranju svojih bratov toliko ne- pravičnih pritožb, da je na te metode postal pozoren že ves kulturni svet, ki ve, da imajo vse narodne manjšine v CSR največ svobode in pravice. Naj govore številke! — V Češko- slovaškem parlamentu imajo Nemci 70 po- slancev, v senatu pa 36 senatorjev. — Ljud- skih in srednjih šol imajo Nemci v CSR 5293, in odpade na eno nemško šolo 106 učencev, medtem ko odpade na eno češko šolo 120 učencev. Nadalje imajo Nemci 1 univerzo, 2 tehnični visoki šoli, 1 konservatorij in 1 pe- dagoški visoki šoli. — Kulturnih organizacij ima nemška manjšina 2240, in to državnih. Privatnih (športnih, izletniških itd.) organiza- cij pa je še enkrat toliko. — Nemških dne- vnikov izhaja v CSR 250. Torej dvakrat toliko kakor v vseh ostalih državah, kjer živi nem- ška manjšina. — Tovarni, kjer so zaposleni samo Nemci, je 102 z 390.000 uslužbenci. Podjetja z mešanimi narodnostmi niso vštet. — Radio-oddajni postaji ima nemška manjšina — eno popolnoma v nemškem jeziku, vse ostale pa oddajajo 12 % svojega programa (brez glasbe) v nemščini. — Stalnih nemških gledališč v CSR je 17. Knjižna produkcija pa postavi na trg letno povprečno 200 avtorjev. — Te statistike kažejo samo število glavnih in najvažnejših kulturnih dobrin, ki jih ima nemška manjšina v demokratični CSR.

— (Po »Statisti- sches Jahrbuch — Berlin 1937.«) »Edinost« 17. septembra.

—i Šolstvo in volonterstvo je naslov član- ka v »Slovencu« od 16. sept., v katerem go- vori dr. Gogala Stanko o dobrih in slabih straneh volonterstva.

—i O premešitvi tov. Alojzija Lušina iz Braslovca v Dolno Toplo reber priobčujeta daljši novice »Nova doba« od 16. IX. in »Ju- tro« od 18. IX.

—i Številke z ljubljanskih ljudskih šol je naslov članka v »Slovencu« dne 20. septem- bra. Iz tega članka se razvidi, da obiskuje letos ljudske šole v Ljubljani 5640 dečkov in deklic, kar je za 15 manj nego lani. Oddelkov je bilo lani 177, letos 170.

Učiteljska tiskarna

—t Tretja knjiga Planinske Matice: Dr. Janez Mencinger: Moja hoja na Triglav. Dolgo pogrešano in po vseh knjigarnah že davno razprodano delo našega velikega Mencinger- ja je izšlo v Planinski Matici kot tretja knji- ga njenih rednih letnih publikacij. Morda zadnja izdaja, je brez dvoma pričujoča knji- ga po opremi najlepša od vseh prejšnjih iz- daj, saj je tudi bogato ilustrirana. Dr. Men- cinger, ki stoji med ustanovitelj slovenske novelistike v prvi vrsti, nam je s to knjigo podal brez dvoma svoje najzrelejšo delo. — Umetniško delo prav posebne vrste, ki je obenem povest, potopis in kulturno - zgodo- vinski esej. Neprekosljivo lepa pa so zlasti poglavja, kjer pisatelj govori o svoji mlado- sti in svojih domačih krajih pod Triglavom. Neprecenljivo vrednost daje tej izdaji tudi dr. Jos. Tominška uvodna beseda, obširni življenjski opis dr. Mencingerja ter razlage in opombe k celotnemu delu. S tem je urednik dr. Tominšek dal knjigi dragocen dodatek, ki usposablja »Mojo hojo na Triglav« tudi za naše srednje šole. Naj bi ne bilo torej niko- gar med ljubitelji naših domačih pisateljev, med občudovalci naših gor, ki bi ne imeli te vsebinsko tako lepe knjige. — Naročila spre- jema: Planinska Matica, Ljubljana, Učitelj- ska tiskarna.

—t Zemljevid mesta Ljubljane in sreza ljubljanske okolice je izšel. Ta pregleden in čeden zemljevid ne sme manjkati prav v nobenem razredu mesta Ljubljane in sreza ljubljanske okolice. Zemljevid bo tudi prav prišel krajevnim šolskim odborom, župniščem, občinam, orožniškim postajam in finančnim kontrolnim organom. Dobi se ga v knjigarni Učiteljske tiskarne na močnem papirju in tudi na platno nalepljen.

—t II. čitanka — Za vse leto — sestavili Flerč, Jurančič, Skulj in Vranc, izide konec meseca. Onim, ki so jo že naročili, sporoča- mo, da jo razpošljemo takoj po natisu. Do tedaj prosimo potrpljenja.

—t Knjiga Emil Adamič se pogreša med učiteljstvom kljub temu, da je bil sam učitelj. Nobena učiteljska knjižnica bi je ne smela pogrešati. Knjiga se dobje v Učiteljski tiskar- ni tudi na obročno obplačevanje.

—t Knjigarna Učiteljske tiskarne Vam nudi tiskovine, šolske in druge knjige, šol- ske in pisarniške potrebščine, učila in vse učne pripomočke.

Mladinska matica

—mm Druga številka »Našega roda« je v tisku. Ekspedit začne 28. t. m., tako da bo list 1. oktobra že na vseh šolah. List bo po- svečeno dvajsetletnici ustanovitve naše države.

—mm Odbor Mladinske matice je sestav- ljen takole: Ivan Tavčar, predsednik; Fran Roš, podpredsednik; Albert Širok, tajnik; Jo- sip Ribičič, urednik; Alojzij Hreščak, uprav- nik; Anica Černejeva, Anka Levčeva in Vida Tauferjeva, odbornice. — Literarni odsek tvorijo sledeči člani odbora: Ribičič, Roš, Ši- rok, Černejeva, Levčeta in Tauferjeva.

—mm Poverjeniki, pozor. Nekateri vra- čajo »Naše rode«, in pošiljke frankirajo. Tega ni treba. Na originalni ovitek zadostuje na- pisati: nazaj. Tako si prihranimo vsaj te stroške.

—mm Še nekaj primerov, kjer se pokaže število lanskih in letošnjih naročnikov.

Sola	lani	letos
Sv. Andraž v Halozah . . .	2	56
Sv. Anton n. Rajhenburgom . . .	0	11
Delnica . . .	6	11
Bohinjska Bistrica . . .	84	96
Boh. Srednja vas . . .	62	85
Breg . . .	12	31
Brunice . . .	13	5
Dol pri Ljubljani . . .	41	52
Dol pri Hrastniku . . .	22	29
Sv. Duh na Starj gori . . .	10	18
Dvor pri Žužembergu . . .	1	16
Fram pri Mariboru . . .	27	19
Sv. gora pri Litiji . . .	5	16
Gor. Sušice . . .	6	10
Gornji Grad . . .	36	46
Guštanj . . .	50	47
Hrastnik, dekl. . .	88	64
Iška vas . . .	12	18
Sv. Jurij v Slov. gor. . .	10	0
Koprivnica . . .	11	25
Kovor . . .	0	37
Kozje . . .	11	22
Laze p. Planini . . .	25	1
St. Lenart v Slov. gor. . .	63	71
Lokavce p. Mariji Šnežni . . .	24	31
Makole . . .	18	30
Sv. Marko niže Ptuja . . .	10	47

Število naročnikov na »Naš rod« lepo raste. Poskusimo doseči število 30.000. Pri tem številu dobijo naročniki za isto ceno še četrto knjigo.

—mm »Večernik« o »Našem rodu«. Šte- vilka »Večernika« od 15. t. m. piše: V mladins- kem listu »Naš rod«, ki letos začne svoj 10. letnik, in pa v 4 letnih knjižnih publika- cijah, je skupina požrtvovalnih slovenskih učiteljev ustvarila naš mladini prepotrebno vzgojno, izobraževalno in zabavno ognjišče, in to (radi dobre organizacije, ki je dosegla naklado 20 do 25 tisoč izvodov) za tako nizko ceno, da je tudi najbolj revnemu pastirku v zadnji vasi dosegljiva. — Res je, da imajo slovenski mladinski listi trdno podlago v slav- ni tradiciji. Kržičev in Volčev »Vrtec«, ki je štel med svoje sotrudnike najboljše glave na-

še »moderne«, pa tudi »Zvonček«, kjer je raj- ni Milčinski poleg drugih skrbel za dobre prispevke, sta bila tista, ki smo se danes nanje ponosni. A vse izkušnje iz prejšnjih časov je »Naš rod« pod spretnim uredništvom g. Ribi- čiča v urejeni obliki, dopolnjene z bistrim opa- žanjem sodobnih potreb, izrazil in se je na ta način pospel mladinski list, ki je daleč in visoko nad drugimi, kar jih poznamo v ožji in širši domovini, pa tudi pri drugih narodih. Mlajši rod naših pisateljev in pesnikov si družno s starejšim prizadeva nuditi mladini v »Našem rodu« zdravo, pametno in tečno hrano, a cela vrsta naših slikarjev prispeva ilustrativno gradivo, ki je v večini primerov umetniško dovršeno. Poučni članki, zanimiv drobiž, pa sotrudištvo mladih čitateljev, da- jejo listu v obliki, v kateri je vse to podano značaj dobro premišljenega, široko zasnova- nega, vzgojnega organa. Prikupna zunanja in tiskarska oprema lista vzgajata zopet okus mladine z drugega vidika. —

—mm Prevod iz »Našega roda«. V če- škem mladinskem listu »Děti a zvířatka« je izšla v češkem prevodu 15. septembra na uvodnem mestu pravljica K. Široka »Pripo- vedka o žabici«.

Stanovska organizacija JUU Vabila

= JUU — SRESKO UČITELJSKO DRU- ŠTVO KRŠKO bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 8. oktobra 1938. ob 10. uri v risal- nici meščanske šole v Krškem. Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V LITJI prosi vse zaostankarje, da čimprej poravnajo zaostale zneske. Letošnjo članarino plačujete vsi člani sproti vsaj za vsak mesec. Prihodnje zborovanje bo v oktobru.

Predloga našega društva, naj bodo de- ležni učiteljski pripravniki(ce) znižane člena- rine, banovinska skupščina ni sprejela. Zato ni za tov. pripravnike nikakih znižanih ugod- nosti več. Prosimo, da to upoštevate pri na- kazovanju članarine. Letošnje šolsko leto zvišajmo število članov! Povabite k pristopu v JUU vse neorganizirane. Nihče naj ne bo parazit uspehov organiziranega članstva! Odbor.

Novosti na knjižnem trgu

—k Janko Grudnik: Pesmarica za mladi- no, I. del, izide v kratkem. Obseg 70 strani, cena 15 din. Samozaložba. — Profesor glasbe na mariborskem učiteljskem g. Janko Grudnik je preuredil svojo zbirko »Vjenac pjesama za mladež«, ki je izšla že l. 1910. Tej preurejeni zbirki je dodal še nekaj slovenskih narodnih pesmi, nekatere hrvatske je prevedel na slo- venščino in pripravi lepoto zbirko lahko umli- jih pesmic z lepimi napravi za otroke I. in II. razreda ljudskih šol. Pesmarica je tudi ilustri- rana, kar je brez dvoma novost v ljudskošol- skih pesmaricah. Zbirka se narača na naslov: J. Ahlik, zadružni revizor, Maribor, Pobrežje, Zrkovska cesta 22.

Ob priliki 30 letnega jubileja tovarne razpo- šilja Goldmichel 1000 garnitur, sestojecih iz 1 orig. polnilnega peresa (25 letna garancija), 1 moderne patentne pisalke

zastonj — samo proti povračilu stroškov. Lastni izdatki za carino, luksuzni in prometni davek, poština itd. znašajo

din 58— za 1 garnituro, din 155— za 3 garniture, kateri znesek se povzame. — Izkoristite to ugodno priliko! — Pri naročilu je treba na- vesti vrsto pisave: tanka, srednja ali široka.

Jugoslovansko generalno zastopstvo GOLDMICHEL ENGEL, MARIBOR, poštni predal 91.